

Natuurlijk Delfland
H.G.Th. van 't Hart
Kwartelstraat 26
2623 PG Delft

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
<https://delfland.knnv.nl/>
twitter: NatuurlijkDelfland
facebook: NatuurlijkDelfland
instagram: NatuurlijkDelfland

Natuurlijk Delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

30 april 2021

Onderwerp: Nadere gronden en belanghebbendheid bezwaarschrift inzake verzoek tot handhaving o.g.v. Wet natuurbescherming inzake Bomenkap Woutersweg 18A, 2691 PR 's-Gravenzande en Regeling Tijdelijke Natuur

Ons kenmerk: HAR 2020 12 27
Uw kenmerk: CB21 00050

College van B&W en gemeenteraad van de gemeente Westland
T.a.v. de Commissie bezwaarschriften, Kamer 1
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Geachte voorzitter Commissie bezwaarschriften,

Hieronder treft u ons antwoord aan op uw verzoek om belanghebbendheid en gronden/motivering en alsmede uittreksel Kamer van Koophandel (zie bijlage 1) in te dienen.

Belanghebbendheid

Algemeen

Als voorzitter en secretaris natuurbescherming van Natuurlijk Delfland/ KNNV Delfland zijn wij bevoegd om de vereniging te vertegenwoordigen.

Natuurlijk Delfland is belanghebbende in de zin van artikel 1:2 lid 3 Awb op grond van het bepaalde in artikel 1 lid 5 met betrekking tot de definiëring van haar werkgebied, hetgeen de Woutersweg in de gemeente Westland omvat en op grond van lid 2 lid 3 en 3 sub i van haar statuten met betrekking tot haar doelstellingen en feitelijke werkzaamheden en activiteiten. Dienaangaande merken wij op dat wij in onderhavige zaak zowel individuele belangen bundelen m.b.t. natuur- en landschapsbescherming in de ruimste zin des woords (o.m. ten behoeve van de bewoners van Woutersweg 18a en overige eigenaren van snipperlocaties met de bestemming Agrarisch-Glastuinbouw), als dat wij opkomen voor het algemeen belang m.b.t. natuur- en landschapsbescherming, eveneens in de ruimste zin des woords. Dit doen we door de in artikel 3 beschreven activiteiten, namelijk natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming, hetgeen o.m. onderhoud van natuurgebieden behelst e.e.a. in nauw contact met andere partijen, zoals gemeenten, scholen en andere natuurverenigingen. Indien noodzakelijk, doen we dat ook door het aanwenden van rechtsmiddelen. In dit verband verwijzen we graag naar onze website, zodat u beter inzicht kunt krijgen in de reikwijdte en variëteit van onze activiteiten.

Deskundigheid

Natuurlijk Delfland is een afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV). De KNNV is een door het ministerie van LNV geaccrediteerde

organisatie in het kader van de Wet natuurbescherming. De KNNV stelt gevraagd en ongevraagd rapportages op.

Feitelijke werkzaamheden

Wij noemen hier slechts een beperkt aantal voorbeelden van onze werkzaamheden. Zoals gezegd kunt u onze website bezoeken voor een meer volledig beeld.

a. Recente rapportages van onze vereniging m.b.t. het Westland zijn:

- 'Poelzone 2000'. Deze ecologische Poelzone wordt elk jaar geïnventariseerd ten bate van afstemming van het soort beheer door de gemeente Westland.

<https://delfland.knnv.nl/kennisbank/poelzone-2020-2/>

- 'Onkruid in kassen Westland'. Bijdrage aan een discussie tussen Gemeente Westland, LTO Glaskracht en Natuurlijk Delfland over de herkomst/inwaai van kruidachtigen.

<https://delfland.knnv.nl/kennisbank/onkruid-in-kassen-westland/>

- Bermen in het Westland. Een inventarisatie van flora in de bermen van het Westland ten bate van afstemming van het soort beheer door de gemeente Westland.

<https://delfland.knnv.nl/kennisbank/bermen-in-het-westland/>

- *KNNV Rapport Mossen op de RK Begraafplaats Dijkweg, Delft 2020*

Mosseninventarisatie waarbij het zeldzame soort Kaal leermos - *Peltigera hymenina*, gevonden is. Grotendeels verdwenen uit het binnenland, nog massaal op een begraafplaats (!) in Zeist aanwezig. Zie <https://delfland.knnv.nl/kennisbank/mossen-op-de-begraafplaats-dijkweg-in-naaldwijk/>

- *KNNV Rapport Behoud Rk kerkhof Naaldwijk Concept, Delft 2021.*

Dit rapport beschrijft de cultuur- en natuurhistorische waarden van het ensemble RK Kerkhof Dijkweg. Het rapport is opgesteld met het ook op een door de gemeente Westland te starten onderzoek naar het bestemmen van de RK Begraafplaats Dijkweg te Naaldwijk als gemeentelijk monument.

b. In opdracht van de gemeente Westland hebben wij een zogenoemde knotploeg opgericht die al jaren de binnen de gemeente aanwezige streekhistorisch belangrijke knotwilgensingels onderhoudt.

c. Voor Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, gemeenten Westland, Delft, Rijswijk, Midden-Delfland, Rotterdam, Vlaardingen, Schiedam beheren wij meer dan 50 cultuur- en natuurhistorisch waardevolle landschapselementen (eendenkooi, wilgengriend, wilgensingels, geriefhoutbosjes, hoogstamboomgaarden, schapenweide) in ons gebied waarbij honderden omwonenden betrokken zijn. Een voorbeeld in de gemeente Westland is de boomgaard Zwethzone Noord.

d. De gemeente Westland ligt in ons statutaire werkgebied. In het Westland liggen de Natura2000-gebieden van Solleveld- Kapittelduinen. Voorbeelden van feitelijke activiteiten in dat Natura2000-gebied zijn het project Groene Strand, waarbij wij i.o.v. Stichting Duinbehoud een groot deel van de duinvoet bij de Zandmotor gaan afzetten om menselijke toegang tegen te gaan en de natuurwaarden van Solleveld te laten toenemen. Onze afdeling vormt ook een werkgroep van de St. Duinbehoud. Tweede voorbeeld is onze actie in Monster-Noord voor behoud van Duinvallei Watergat, waarbij stikstofdepositie in Solleveld een grote rol speelt.

e. We zijn tevens voorzitter van een groep natuurorganisaties in het Westland onder de naam Natuur Westland met onder andere Stichting Duinbehoud, Groei en Bloei en AVN), waarbij regelmatig de bescherming van de Natura2000-gebieden op de agenda staat (bouw strandhuisjes; bouw toenemend aantal permanente strandtenten etc.) alsmede de bescherming van overige groene parken en enclaves.

f. Voor de gemeente Westland hebben wij uitgevoerd en voeren wij nog steeds grote projecten uit, zoals een NME-project met een omvang van E 120.000,- en een Steenbreekproject.

g. Onze voorzitter Geert van Poelgeest heeft regelmatig samen met ons actieve lid Aad van Uffelen overleg met wethouder L. Snijders over groen/blauwe onderwerpen en daaraan verbonden cultuur- en natuurhistorische zaken. In het onderhavige geval van bomenkap Woutersweg 18a was het ook ons lid Aad van Uffelen die ons verzocht om een verzoek tot handhaving in te dienen.

Onderstaande feitelijkheden en constatering vormen de aanleiding voor ons bezwaar tegen het Collegebesluit, alsmede voor ons verzoek om het besluit van het College niet in stand te laten blijven.

Gronden/motivering

In de brief van 7 januari 2021 van het College (verder besluit genoemd) met het besluit tot afwijzing van ons verzoek tot A. handhaving Wet natuurbescherming en B Toepassing Regeling Tijdelijke Natuur wordt dit besluit toegelicht. Hieronder gaan wij achtereenvolgens op beide toelichtingen in.

A. Handhaving Wet natuurbescherming

- *Wettelijke grondslag*

Het besluit bevat als motivering voor de afwijzing van ons verzoek tot handhaving de verwijzing naar artikel 4.1 par. 4 Wet natuurbescherming dat betrekking heeft op het kappen van 45 bomen hetgeen niet van toepassing zou zijn op het kappen van houtopstanden binnen de bebouwde kom.

Wij hebben ons verzoek tot handhaving niet gebaseerd op art 4.1 par 4, maar op art. 3.5 lid 1, (Habitatrichtlijn, bijlage IV) de waarschijnlijke aanwezigheid van strikt beschermde fauna zijnde de ruige en gewone dwergvleermuizen en mogelijk andere vleermuissoorten en het zonder onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen kappen/vellen van deze 45 bomen levert een overtreding op van art. 1.11 lid 1 en 2 (zorg voor en voorkennis van) en art. 3.5 lid 1, 2 en 4 (doden, verstoren, vernietigen rustplaatsen). Wij citeren uit ons verzoek:

“Uit diverse bronnen hebben wij vernomen dat op 4 januari om 8.00 uur er 45 bomen gekapt dienen te zijn op het perceel Woutersweg 18a, 2691 PR te 's-Gravenzande. Bij navraag bij de eigenaar hebben wij geconstateerd dat er geen onderzoek is gedaan naar het waarschijnlijk dan wel mogelijk voorkomen van, nu in winterslaap verkerende, boombewonende vleermuissoorten als de gewone en de ruige dwergvleermuis in de 45 bomen op het genoemde perceel.

Op grond van de Wet natuurbescherming art 3.5 lid 1 (Habitatrichtlijn, bijlage IV) betreft het hier strikt beschermde fauna. Het zonder onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen kappen/vellen van deze 45 bomen levert een overtreding op van art. 1.11 lid 1 en 2 (zorg voor en voorkennis van) en art. 3.5 lid 1, 2 en 4 (doden, verstoren, vernietigen rustplaatsen).

Wij verzoeken u dan ook te handhaven en de eigenaar te melden dat het vellen/kappen van de houtopstand niet mogelijk is zonder voorafgaand onderzoek naar het voorkomen van de eerder genoemde beschermde soorten.

Natuurlijk Delfland is een afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging en een als zodanig door de minister van LNV erkende deskundige in het

kader van de Wet Natuurbescherming. Daarnaast zijn wij een werkgroep van de Zoogdierverseniging.”

Het College baseert het besluit op een door verzoeker niet naar voren gebrachte wettelijke grondslag en gaat niet in op de wel door verzoeker ingebrachte wettelijke grondslag. Het besluit kan om die reden niet in stand blijven.

- *Uitspraak Raad van State*

Het besluit verwijst naar een uitspraak van de Raad van State. Uitspraken van de Raad van State zien niet op, noch doen afbreuk aan het bij het gevolg geven aan een uitspraak van de Raad van State van toepassing zijnde wettelijk kader, zoals in dit geval naar het bepaalde over beschermde diersoorten in de Wet natuurbescherming of om een ander voorbeeld te noemen de ARBO-wet, noch enige andere van toepassing zijnde wetgeving. Het besluit kan om die reden niet in stand blijven.

- *Te laat indienen*

Het besluit verwijst naar het te laat indienen van het verzoek als grond om dit af te wijzen. Ons verzoek is inderdaad 26 december 2020 schriftelijk ingediend. Onze secretaris Natuurbescherming heeft op maandag 28 april om 9.18 uur gebeld met de gemeente (zie bijlage 2 foto schermafdruk mobiele telefoon secretaris Natuurbescherming KNNV afdeling Natuurlijk Delfland) ten overvloede mondeling een handhavingsverzoek ingediend.

Van de familie Van Dillen, die onder een dwangsom van € 30.000,- door de gemeente onder druk zijn gezet om de bomenkap door te voeren, hebben wij op de ochtend van 28 april begrepen dat zij bezoek kregen van de politie die o.g.v. het handhavingsverzoek poolshoogte kwam nemen. De politie verzocht hen het werk stil te leggen voor overleg met de gemeentelijke afdeling Handhaving. Dan volgt hetgeen beschreven wordt in het besluit en wij citeren:

“Omdat het kappen van de bomen al gaande was voor dat uw verzoek in behandeling genomen en beoordeeld kon worden en de verstoring, voor zover daar al sprake van kon zijn, al had plaatsgevonden was het niet meer zinvol om aan betrokkene aan te geven dat er eerst onderzoek ter plaatse plaats zou moeten vinden voordat het kappen van de bomen afgerond zou kunnen worden.”

Hieruit mag worden geconcludeerd dat het niet dan wel gedeeltelijk handhaven (zie verder hieronder over de met klimop begroeide muur/schutting) van de afdeling Handhaving, terwijl zij op dat moment de ampele mogelijkheid had om de eigenaar via de aanwezige politieagenten op te dragen het kappen te stoppen, ook al omdat op dat moment er nog minder dan de helft van de te kappen bomen ook feitelijk waren geveld, strijdig is met het voorgeschreven handelen na een handhavingsverzoek, waarbij de afdeling Handhaving ter plaatse een onderzoek instelt en daarna naar bevinden handelt. Hier komt nog bij dat kennelijk wel degelijk geluisterd is naar de verklaring van de familie Van Dillen over de aanwezigheid van vleermuizen in elk geval in de met klimop begroeide muur van het bijgebouw ter plaatse die ook verwijderd had moeten worden, maar die vanwege de aanwezigheid van de vleermuizen dan niet verwijderd hoefde te worden. In die communicatie tussen de familie Van Dillen, ter plaatse aanwezige gemeentepolitie en de afdeling Handhaving wilde die laatste geen opdracht geven tot het stoppen van het kappen. Hieruit kan de conclusie getrokken worden dat niet de late indiening van het handhavingsverzoek evenmin als het niet meer zinvol zijn van een nader onderzoek heeft geleid tot het niet handhaven. Het besluit kan om die reden niet in stand blijven.

- *Onwaarschijnlijkheid aanwezigheid beschermde diersoorten*

Het besluit stelt dat de aanwezigheid van beschermde diersoorten onwaarschijnlijk was.

Daarvoor wordt verwezen naar het advies van een door het gemeentelijk Team Advies ingeroepen ecooloog de heer J. Den Brabander. Hieronder tref u zijn bevindingen aan.

2. Wet natuurbescherming, omdat het gaat om houdopstand binnen de bebouwde kom op particuliere grond is het kappen niet vergunningplichtig. Er is geen QuickScan uitgevoerd op basis van de Wet natuurbescherming. Echter, of dieren en planten nu beschermde soorten zijn of niet: de Wet natuurbescherming schrijft voor dat nadelige gevolgen voor planten en dieren voorkomen moeten worden. Deze zogenoemde zorgplicht geldt voor iedereen. In dit geval gaat het om het kappen van 45 bomen rond een perceel. Vooraf aan de kap had bepaald moeten worden of dit effect heeft op eventueel aanwezige beschermde soorten. De partij Natuurlijk Delfland spreekt specifiek over het beschermen van vleermuizen. In de Nationale Databank Flora en Fauna zijn echter geen waarnemingen opgenomen voor vleermuizen in het betreffende gebied. Dit wil echter niet zeggen dat ze er redelijkerwijs niet voor kunnen komen. Wel zijn er ander beschermde (vogels) soorten in het gebied en de omgeving waargenomen. Ook soorten met jaarrond beschermde nesten. Op basis hiervan was het aan te raden dat de gemeente vooraf een QuickScan Wet natuurbescherming had laten uitvoeren. Of zij dit zelf had moeten doen, of op kosten van de eigenaar had moeten laten uitvoeren, is een vraag die een jurist in dit geval beter kan beantwoorden.

Uit de bevindingen van de ecooloog, die adviseert dat de gemeente een Quick Scan had moeten doen, niet alleen vanwege de mogelijke aanwezigheid van de **strikt beschermde vleermuizen**, maar tevens vanwege de door de ecooloog aangegeven aanwezigheid van **beschermde vogels** inclusief **soorten met jaarrond beschermde nesten**, blijkt eens te meer de juistheid van ons verzoek tot handhaving. Dit klemt des te meer daar op de ochtend van 28 december op informatie van de familie Van Dillen door de afdeling Handhaving niet alleen de mogelijke, maar de waarschijnlijke en de facto vastgestelde aanwezigheid van de strikt beschermde vleermuizen in de klimop van de muur een reden had moeten zijn om de bomenkap te stoppen voor nader onderzoek. Het besluit kan om die reden niet in stand blijven.

- *Kennisniveau betrokken eigenaar*

Het besluit verwijst naar het kennisniveau van de Wet natuurbescherming van de betrokken eigenaar om niet tot handhaving over te gaan. Dat is een originele besluitgrond die we nog niet eerder zijn tegengekomen.

De bij betrokkene al dan niet aanwezige kennis van de Wet natuurbescherming, die overigens dermate complex is dat het Ministerie van LNV werkt met een lijst van geaccrediteerde groene adviesbureaus en natuurorganisaties, waarvan de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging er een is, ziet niet op en staat ons inziens geheel los van het juridisch afwegingskader op grond waarvan een afdeling Handhaving zich dient te baseren. Het argument botst ook met de kennelijk gevoelde behoefte om achteraf een deskundig ecooloog een advies te laten geven en botst evenzeer met het in de wind slaan van het verzoek tot handhaving van de in elk geval met een redelijk kennisniveau uitgeruste KNNV afdeling Delfland. Het besluit kan om die reden niet in stand blijven.

B. Toepassing Regeling Tijdelijke Natuur

Ons advies aan het College om voor het probleem van de ongebruikte snippers met bestemming Agrarisch-Glastuinbouw gebruik te maken van de Regeling Tijdelijke Natuur van het ministerie van LNV was positief bedoeld. Wij citeren hieronder ons voorstel:

“In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) staat dat percelen met een tuinbouwbestemming als zij geen tuinbouwbeplanting hebben slechts met gras mogen zijn begroeid.

Natuurlijk Delfland draagt een oplossing voor dit dilemma aan. Dat is de Regeling Tijdelijke Natuur die is bedoeld om de belemmering die het gevolg is van de Algemene Verordening en/of natuurwetgeving weg te nemen. Dit gebeurt door op voorhand een ontheffing te verlenen voor de soorten die zich mogelijk op het terrein gaan vestigen. Voor de terreineigenaar en de gemeente heeft dit als concreet voordeel:

- *Er is geen noodzaak meer om tijd en geld te steken in de energieverblindende handhaving van de Algemene Plaatselijke Verordening. De bestemming Glastuinbouw blijft verzekerd.*
- *Mens en natuur kunnen genieten van de ruimte die geboden wordt.*
- *De wettelijke procedure is geborgd.*
- *Tijdelijke natuur is een goede invulling van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De regeling maakt het voor grondeigenaren mogelijk terreinen met een bestemming zoals glastuinbouw tijdelijk in te zetten voor natuur. Hiermee kan een groene omgeving worden gestimuleerd en worden voorkomen dat de ontwikkeling van natuur wordt belemmerd om procedures te vermijden.”*

Wij hebben begrip voor de door de gemeente aangevoerde behoefte om gronden met die bestemming als zodanig te beschermen en voor de tijd, (juridische proces)kosten en menskracht, die handhaving nu met zich mee brengen.

Het zou ons inziens voor de gemeente die tijd, (juridische proces)kosten en menskracht schelen als zij de eigenaren van die snippers voor de keus zou stellen om ofwel die gronden 'kaal' te houden, dan wel gebruik te maken van de Regeling Tijdelijke Natuur.

Die regeling is nu juist bedoeld voor dit soort gevallen. Het gaat om gronden met een specifieke bestemming die tijdelijk niet voor die bestemming gebruikt worden. De regeling is eenvoudig toepasbaar en zorgt ervoor dat op het moment dat de gronden weer voor het bestemde doel van Agrarisch-Glastuinbouw in gebruik moeten worden genomen, de dan aanwezige natuurwaarden geen belemmering kunnen vormen. In de overeenkomst met de eigenaar van de snipper kan de gemeente opnemen voor welke natuurwaarden zij vindt dat de locatie zich leent en voor welke niet. M.a.w. de regeling geeft de gemeente een handhaafbaar kader en zorgt er bovendien voor de toch al schaarse ruimte voor natuur in het Westland optimaal wordt gebruikt zonder dat dit onderhoudskosten voor de gemeente met zich brengt.

Wij adviseren u toch nog eens vanuit die invalshoek naar ons advies te kijken en zijn graag bereid hierover met u overleg te hebben voor een nadere toelichting.

Eindconclusie

Het besluit kan om de door ons aangevoerde gronden niet in stand blijven.

Met vriendelijke groet

Voorzitter
Geert van Poelgeest

Secretaris Natuurbescherming
Huub van 't Hart

Bijlagen:

- 1 Uittreksel Kamer van Koophandel
- 2 Foto schermafdruk mobiele telefoon secretaris Natuurbescherming KNNV afdeling Natuurlijk Delfland